

අද්ධාපච්චුප්පනස

විශුද්ධි මාර්ගය - එකභවපරිච්ඡන්තං පන අද්ධාපච්චුප්පන්තං නාම. යං සන්ධාය හද්දෙකරත්තසුත්තෙ “යො වාචුසො, මනො යෙ ව ධම්මා උභයමෙතං පච්චුප්පන්තං, තස්මිං වෙ පච්චුප්පන්තෙ ඡන්දරාගප්පට්ඨද්ධං හොති විඤ්ඤාණං, ඡන්දරාගප්පට්ඨද්ධත්තා විඤ්ඤාණස්ස තදභිනන්දති, තදභිනන්දන්තො පච්චුප්පන්තෙසු ධම්මෙසු සංභීරති”ති (ම. නි. 3.284) චුත්තං. සන්තතිපච්චුප්පන්තඤ්චෙත්ථ අවධිකථාසු ආගතං. අද්ධාපච්චුප්පන්තං සුත්තෙ.

විශුද්ධි මාර්ග ටීකාව - එකභවපරිච්ඡන්තන්ති පටිසන්ධිචුතිපරිච්ඡන්තං. එකභවපරියාපන්තං ධම්මජාතං එතරහීති වත්තබ්බං අද්ධාපච්චුප්පන්තං නාම. (එකභවපරිච්ඡන්තං යනු; ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන් පිරිසිඳින ලද ධර්මයෝ ය. එක් භවයකට ඇතුළත් වන 'එතරහි - දැන්/ මේ කාලයෙහි' යැයි කීමට සුදුසු වන නාමරූප ධර්ම සමූහය යි.)

මොභවිච්ඡෙදනී - පච්චුප්පන්තඤ්ච නාමෙතං තිව්ධං ඛණපච්චුප්පන්තං සන්තතිපච්චුප්පන්තං අද්ධාපච්චුප්පන්තඤ්චාති. තත්ථ උප්පාදට්ඨිතිභඩ්ගප්පත්තං ඛණපච්චුප්පන්තං නාම. සන්තතිපච්චුප්පන්තං පන දුච්චං රූපාරූපවසෙන. තත්ථ ආතපට්ඨානා ආගන්ත්වා ගබ්භං පට්ටිඨස්ස යාව අන්ධකාරභාවො න විගච්ඡති, අන්තොගබ්භෙ වා වසිත්වා දිවා ආතපට්ඨානං ඔලොකෙන්තස්ස යාව අක්ඛීනං එන්දනභාවො න වූපසම්මති, අයං රූපසන්තති නාම. ද්වෙ තයො ජවනචාරා අරූපසන්තති නාම, තදුභයං සන්තතිපච්චුප්පන්තන්ති වෙදිතබ්බං. එකභවපරිච්ඡන්තං අද්ධාපච්චුප්පන්තං නාම. ඉමස්මිං පන වෙතොපරියඤ්ඤාණවිසයෙ කතිපයජවනචාරා අද්ධාපච්චුප්පන්තං නාම. තත්ථ ඛණපච්චුප්පන්තං චිත්තං වෙතොපරියඤ්ඤාණස්ස ආරම්මණං න හොති ආවජ්ජනෙන සද්ධිං නිරුජ්ඣනතො. න හි ආවජ්ජනජවනානං එත්ථ භින්නාරම්මණතා යුත්තා. රූපසන්තතිපච්චුප්පන්තං පන කතිපයජවනචාරපරිච්ඡන්තං අද්ධාපච්චුප්පන්තං අස්ස ආරම්මණං හොති. ඉද්ධිමා හි පරස්ස චිත්තං ජානිතුකාමො ආවජ්ජෙති, තං ආවජ්ජිතක්ඛණෙ පච්චුප්පන්තචිත්තමාරම්මණං කත්වා තෙනෙව සහ නිරුජ්ඣති. තතො තදෙව නිරුද්ධං චිත්තමාලම්බිත්වා වත්තාරි, පඤ්ච වා ජවනානි උප්පජ්ජන්ති, තෙසං පච්ඡමං ඉද්ධිචිත්තං, සෙසානි කාමාවචරජවනානි . තෙසඤ්ච එකාරම්මණත්තෙපි ඉද්ධිචිත්තමෙව පරස්ස චිත්තං ජානාති, න ඉතරානි. යථා වක්ඛුද්ධාරවිටීයං වක්ඛුච්ඤ්ඤාණමෙව රූපං පස්සති, න ඉතරානි, තෙසු ව ආවජ්ජනමෙව නිප්පරියායතො පච්චුප්පන්තාරම්මණං, ඉතරානි පන අද්ධාසන්තතිවසෙන පරියායතොති ගහෙනබ්බං, එවමෙතස්ස අතිතානාගතපච්චුප්පන්තං චිත්තමෙවාරම්මණං හොති, තඤ්ච ඛො පරස්සෙව, න අත්තතො.